

Številka: Up-1134/18-20

Datum: 26. 5. 2022

LOČENO MNENJE SODNIKA DR. MARIJANA PAVČNIKA K ODLOČBI ŠT. Up-1134/18 Z DNE 12. 5. 2022

SEŽETOST IN RAZLOČNOST UTEMELJEVANJA

1. Stališče, ki ga zapisujem, se, povedano odkrito, ne spoprijema s konkretno odločbo. Z njo je povezano toliko, da smo se v načelni razpravi na plenumu dotaknili tudi vprašanja, kako intenzivno in kako široko naj sodišče odločitev utemeljuje. Minimalna zahteva je, da mora sodišče navesti nosilni razlog, ki odločitev kar najbolj vsebinsko podpre. To je tako imenovani razlog za odločitev (*ratio decidendi*).
2. Širši sklop se nanaša na to, kako obsežne naj bodo utemeljitve in katere vrste razlogov v utemeljitve sodijo.
3. Na zelo načelni ravni je treba reči, da so obrazložitve odločb bistveno predolge. Če bi se izognili metodi "preslikaj – prilepi" ("*copy – paste*"), bi bilo zelo veliko utemeljitev opazno krajših. Če bi tako ravnali, bi prepričljivost utemeljitev samo pridobila. Relativno kratko in jedrnato utemeljevanje ostri kakovost odločanja in njegovo sporočilnost.¹
4. Prav tako pomembno je, da so posamezni razlogi določno in določljivo navedeni. S tem merim na to, da mora biti iz utemeljitve razvidno, ali gre za razloge, ki so *rationes decidendi*, *obiter dictum* ali pa *dodatni podkrepitveni razlogi*.

Samo po sebi se razume, da je sporočilna moč utemeljitve celota, ki mora biti vsebinsko konsistentna. Šibka plat utemeljitve bi bila, če bi imeli nekateri

¹ Glej tudi M. Pavčnik, Pomenska določljivost zakona. Pritrdilno ločeno mnenje v zadevi št. U-I-181/16, ki se mu pridružuje sodnik dr. Matej Accetto. Objavljeno tudi v: M. Pavčnik, Razumevanje prava, Lexpera, GV Založba, Ljubljana 2021, str. 139–142.

podkrepitveni razlogi videz, kot da gre za *rationes decidendi* iz že sprejetih odločitev.² Če bi se to primerilo, bi pomenilo, da ima utemeljitev videz, ki vsaj nekoliko zavaja.

5. Naposled, a ne nazadnje naj bo rečeno še to, da prepričljivost utemeljitve lahko pridobi, če se opre tudi na kakovostna teoretična stališča. V tej povezavi sam rad naglašam, da je praksa brez teorije, kot bi bil slep sredi poti (*Praxis sine theoria caecus in via*). In drži, se razume, tudi to, da je teorija brez prakse kot voz, ki nima osi (*Theoria sine praxi rota sine axi*).³

dr. Marijan Pavčnik
Sodnik

² O razlagi precedenčnih stališč glej kakovostno primerjalno monografijo: D. N. MacCormick, R. S. Summers (ur.), *Interpreting Precedents: A Comparative Study*, Ashgate, Aldershot etc. 1997. Glej tudi T. Štajnpihler, *Precedenčni učinek sodnih odločb pri pravnem utemeljevanju*, GV Založba, Ljubljana 2012.

³ Glej in primerjaj s sedmim poglavjem *Utemeljitev pravne odločitve* v monografiji M. Pavčnik, *Argumentacija v pravu*, 4. izd., Lexpera, GV Založba, Ljubljana 2022, str. 271–300 (v tisku).